

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 12

DOM
2014-06-17
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
6602-14

Sida 1 (5)

SÖKANDE

Sodexo AB, 556232-7873
Box 47620
117 94 Stockholm

MOTPART

Stockholms Stad, Utbildningsnämnden

Ombud:

Stadsadvokat Eva Ahlholm
Stadslämningskontoret
Juridiska avdelningen
105 35 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2014-06-17	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Sodexo AB:s ansökan.

Dok.Id 493310

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Stockholms Stad genom utbildningsnämnden (Stockholms stad) genomför en upphandling av måltidsförsörjning till Ross Tensta gymnasium (Dnr 2013-01/51). Stockholms stad använder sig av ett förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, och har beslutat att ingå avtal med ACKlein Skolrestauranger AB.

Sodexo AB yrkar att förvaltningsrätten

- i första hand ska upphäva tilldelningsbeslutet och förordna att upphandlingen får avslutas först efter en förnyad anbudsutvärdering och
- i andra hand att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sin talan anför Sodexo AB bl.a. följande. Det ska inte vara möjligt att bortse från innehållet i den obligatoriska näringsberäkning som ACKlein Skolrestauranger AB har bifogat sitt anbud, även om bolaget har intygat att kraven vad avser näringsvärden uppfylls. ACKlein Skolrestauranger AB har genom sin näringsberäkning inte visat att deras offererade mat uppfyller Livsmedelsverkets näringsrekommendationer vad avser D-vitamin och järn. Nivåerna skiljer sig kraftigt mot de som anges i Livsmedelsverkets skrivelse *Bra mat i skolan*. Vidare saknas uppgifter i beräkningen om två viktiga näringsämnen, salt och folat, även det en brist i förhållande till förfrågningsunderlaget. Vid en korrekt tillämpning av förfrågningsunderlaget hade Sodexo AB tilldelats avtal i stället för ACKlein Skolrestauranger AB. Det finns därför skäl för förvaltningsrätten att förordna om rättelse. Om förvaltningsrätten finner att förfrågningsunderlaget inte ska uppfattas på det sätt som Sodexo AB har gjort, är underlaget otydligt på ett sätt som har påverkat det konkurrensuppsökande

skedet. Detta bör föranleda förvaltningsrätten att förordna om att upphandlingen ska göras om.

Stockholms stad bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Kravet på uppfyllelse av näringsvärde för hela måltiden ska enligt förfrågningsunderlaget endast bekräftas genom intygande av anbudsgivaren. Det krävs inte att huvudrätten i sig – den del av måltiden som ska näringsberäknas – ska uppfylla referensvärdena för hela måltiden. Hänvisningen till Livsmedelsverkets näringsrekommendationer får därmed inte sådan relevans att den kan utgöra grund för uteslutning av ett anbud. Det finns inte i förfrågningsunderlaget något särskilt krav på redovisning av salt och folat. Behovet av salt tillgodoses dessutom främst genom produkter som inte ingår i kravet på näringsberäkning. På samma sätt tillgodoses behovet av folat till stor del inom ramen för det som utgör tillbehör till huvudrätten, vilka inte heller omfattas av det nyss nämnda kravet. Mot bakgrund av de svar på frågor som Stockholms stad har gett under anbudstiden kan förfrågningsunderlaget inte anses vara otydligt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I Stockholms Stads förfrågningsunderlag anges bl.a. följande.

Måltiden ska uppfylla Livsmedelsverkets näringsrekommendationer i *Bra mat i skolan* för en gymnasieelevs behov av näringsämnen och energi. Måltiden ska ge minst 30 procent av barnens energibehov och näringsämnen.

Leverantören ska ta fram och till anbudet bifoga en näringsberäknad matsedel för en termin utifrån de krav som ställts i förfrågningsunderlaget.

Som svar på en fråga har Stockholms Stad förtydligat ovanstående krav och uppgett att näringsberäkningar endast ska bifogas vad gäller huvudrätter och att de viktigaste näringsämnena ska ingå i beräkningen enligt nedan.

- Energi kj
- Energi kcal
- Protein och mineralkällor
- Kolhydrater
- Vitaminer och fiberkällor
- Fett

Med huvudrätt avses huvudkomponent (maträtt som utgör maträttens bas) och tillhör såsom exempelvis sylt, senap, ketchup, bröd, matfett, mjölk och måltidsdryck. Lunchportionen ska innehålla minst 30 procent av dagsbehovet av näring och energi.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten finner inledningsvis det inte visat att det förfrågningsunderlag som Stockholms stad har använt sig av är så pass otydligt att det kan anses strida mot LOU. Vad Sodexo AB har anfört i denna del utgör således inte skäl för förvaltningsrätten att förordna om att upphandlingen ska göras om. Med detta sagt övergår domstolen till att pröva huruvida det finns skäl att förordna om rättelse.

Vare sig i LOU, i dess förarbeten eller i rättspraxis finns stöd för att en upphandlande myndighet är skyldig att kontrollera om de uppgifter som lämnas i ett anbud avseende uppställda krav på det upphandlande föremålet är riktiga (se Kammarrätten i Jönköpings avgörande den 10 juni 2011 i mål nr 981-11). I nu aktuell upphandling har anbudsgivare fått kryssa i en ruta

och på så sätt intyga att de uppfyller de krav som ställs, bl.a. vad gäller näringsämnen och energi. Stockholms Stad har därutöver även krävt att en näringsberäknad matsedel ska bifogas anbudet. Detta gäller emellertid enbart huvudrätten och det kan med hänsyn till hur Stockholms Stad har utformat sitt krav i denna del inte anses vara ett skalkrav att huvudrätten ensam ska uppfylla Livsmedelsverkets näringsrekommendationer i skrivelsen *Bra mat i skolan*. Vad Sodexo AB har anfört om att ACKlein Skolrestauranger AB genom sin näringsberäkning inte har visat att bolaget uppfyller dessa rekommendationer kan därmed inte föranleda något ingripande från förvaltningsrättens sida.

Vad gäller avsaknaden av uppgifter om salt och folat konstaterar förvaltningsrätten att det inte uttryckligen anges i förfrågningsunderlaget att dessa näringsämnen ska anges i näringsberäkningen. I stället har staden angett att de viktigaste näringsämnena såsom vitaminer och mineraler ska ingå i beräkningen och med en sådan generell skrivning finns det inte grund för att förkasta ett anbud på så sätt som Sodexo AB förespråkar.

Mot bakgrund av det ovan anförda saknas förutsättningar för förvaltningsrätten att förordna om rättelse. Sodexo AB:s ansökan om överprövning ska därför avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Erik Cernjul

Förvaltningsrättsfiskal

Håkan Jöngren har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.